

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

COMMISSIE VOOR DE BUITENLANDSE
BETREKKINGEN

COMMISSION DES RELATIONS EXTÉRIEURES

woensdag

19-03-2003

10:15 uur

mercredi

19-03-2003

10:15 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CD&V	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
FN	<i>Front National</i>
MR	<i>Mouvement réformateur</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
cdH	<i>centre démocrate Humaniste</i>
SP.A	<i>Socialistische Partij Anders</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>	<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>

INHOUD

Vraag van mevrouw Leen Laenens aan 1
de staatssecretaris voor
Ontwikkelingssamenwerking, toegevoegd aan de
minister van Buitenlandse Zaken, over "de
Belgische bijdrage aan het CBFP (Congo Basin
Forest Partnership)" (nr. B225)

Sprekers: **Leen Laenens, Eddy Boutmans,**
staatssecretaris voor
Ontwikkelingssamenwerking

SOMMAIRE

Question de Mme Leen Laenens au secrétaire 1
d'Etat à la Coopération au développement,
adjoint au ministre des Affaires étrangères, sur
"la contribution de la Belgique au CBFP (Congo
Basin Forest Partnership)" (n° B225)

Orateurs: **Leen Laenens, Eddy Boutmans,**
secrétaire d'Etat à la Coopération au
développement

COMMISSIE VOOR DE
BUITENLANDSE BETREKKINGENCOMMISSION DES RELATIONS
EXTERIEURES

van

du

WOENSDAG 19 MAART 2003

MERCREDI 19 MARS 2003

10:15 uur

10:15 heures

De vergadering wordt geopend om 10.24 uur door de heer Dirk Van der Maelen, voorzitter.
La séance est ouverte à 10.24 heures par M. Dirk Van der Maelen, président.

01 Vraag van mevrouw Leen Laenens aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking, toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Zaken, over "de Belgische bijdrage aan het CBFP (Congo Basin Forest Partnership)" (nr. B225)

01 Question de Mme Leen Laenens au secrétaire d'Etat à la Coopération au développement, adjoint au ministre des Affaires étrangères, sur "la contribution de la Belgique au CBFP (Congo Basin Forest Partnership)" (n° B225)

01.01 Leen Laenens (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, op de wereldtop over Duurzame Ontwikkeling te Johannesburg van september 2002 heeft België aangekondigd dat ons land zou toetreden tot het Congo Basin Forest Partnership (CBFP). In het Congo Basin heeft België in het verleden heel wat expertise opgebouwd. Vanuit deze optiek kan ons land, mijns inziens, een zinvolle bijdrage leveren.

In opvolging van de conventie Bio-diversiteit via COP-6, de zesde opvolgingsconferentie voor de conventie Bio-diversiteit, werd een specifiek werkprogramma uitgewerkt waarvan illegale houtkap en duurzaam bosbeheer een integraal onderdeel vormt. Dit Parlement heeft de resolutie 1516 goedgekeurd die de regering vraagt welke initiatieven zij neemt in de strijd tegen de illegale houtkap. Ik heb gelijkaardige vragen ingediend aan uw collega's Michel, Neyts en Tavernier.

Mijnheer de staatssecretaris, wat is de concrete bijdrage van België aan het CBFP? Is het correct dat de Wereldbank in de Democratische Republiek Congo een bossenplan zal opstarten? Zo ja, in welke mate is ons land daarbij betrokken? Past dit bossenplan in het partnership? Hoe zal België in de republiek Congo specifiek programma's ondersteunen bij de implementatie van het goedgekeurde COP-6?

01.01 Leen Laenens (AGALEV-ECOLO): Lors du sommet mondial du développement durable de septembre 2002, la Belgique a annoncé qu'elle adhérerait au Partenariat pour les forêts du Bassin du Congo (PFBC). La Belgique a déjà développé une expérience considérable dans le Bassin du Congo et elle peut dès lors apporter une contribution précieuse aux travaux de cette alliance. Par ailleurs, la sixième Conférence de suivi de la convention sur la biodiversité a établi un plan de travail, dont l'exploitation forestière illégale et la gestion durable des forêts sont partie intégrante. En quoi consiste la contribution de la Belgique au PFBC? La Banque mondiale compte-t-elle lancer un plan forestier en République démocratique du Congo? La Belgique est-elle impliquée dans ce projet? Comment la Belgique soutient-elle le Congo et d'autres pays dans leur mise en œuvre du programme de la CdP-6?

01.02 Minister **Eddy Boutmans**: Mijnheer de voorzitter, collega's, bij de vele contacten die ons land in september 2002 naar aanleiding van de conferentie in Johannesburg heeft gehad, werd de officiële aankondiging gedaan van het partnerschap voor het woud van het Congo-bekken. Dit is een Amerikaans initiatief dat alle kenmerken van een Amerikaans initiatief heeft. Dit betekent dat er veel geld beschikbaar is – althans in principe - maar dat het initiatief nogal sterk van bovenaf geleid wordt. Ons land heeft aangekondigd dat we ons bij dit initiatief wensten aan te sluiten. Het is bekend dat België een zekere traditie heeft van kennis en activiteit in de bosbouw en het bosbeheer in Centraal-Afrika en zeker in de DRC.

Het is een bijzonder complexe sector. Een duurzaam bosbeheer vereist heel wat ingrepen die verder gaan dan zuivere bosbouwkundige aspecten. Het gaat ook over bestuur. Het is mij opgevallen dat Congo ondanks alles nog beschikt over een behoorlijk functionerend instituut voor natuurbeheer dat bevoegd is inzake de bossen en waarvan ik de directrice, een bijzonder dynamische dame, een paar keer heb ontmoet. Het is soms verbazend wat er in dat land allemaal blijft functioneren, ook gelet op de militaire verdeling van het "woudareaal".

Het gaat om goed bestuur, certificering, controle op reglementering, bewustmaking bij de bevolking, landbouwontwikkeling, armoedebestrijding. Immers in en rond die bossen wonen mensen. Ingevolge het conflict leven er zelfs veel meer mensen dan vroeger aangezien zij er hun toevlucht zochten.

Vandaar dat er een partnerschap nodig is met de betrokken landen, de donorlanden, de particuliere sector, met name de bosbouwondernemingen - de bonafide bosbouwondernemingen zouden absoluut moeten deelnemen aan het partnerschap –, niet-gouvernementele organisaties en de plaatselijke bevolking.

Dat waren de belangrijkste punten die wij in het partnerschap willen inbrengen. Het gaat om de verankering in bestaande initiatieven en instellingen, maar niet om het creëren van een overkoepelende instelling door de donoren. Er moet worden nagegaan welke instellingen er reeds bestaan en hoe deze in een partnerschap kunnen worden betrokken.

De bevordering van country ownership, dus het betrekken als actieve partner bij de kwestie van de nationale regeringen is belangrijk, evenals van de civiele samenleving en van de basissgemeenschappen. De ingrepen moeten worden gebaseerd op een analyse van het complexe verband tussen armoede en milieu en moeten passen in een strategie van duurzame ontwikkeling en armoedebestrijding. Men moet trachten een soort evenwicht te vinden tussen, enerzijds, armoedebestrijding en de economische waarde van het bos, in de eerste plaats voor de lokale bevolking, en, anderzijds, het behoud van de ecosystemen. Dat is de definitie van een poging tot duurzame ontwikkeling.

In de jaren negentig is onze samenwerking in verband met bosbouw en bosbeheer in Congo een beetje verloren gegaan. U kent daarvoor de redenen. Een heleboel andere Belgische bemoeienissen zijn eveneens stopgezet of verwaterd. Het is belangrijk om dat weer

01.02 **Eddy Boutmans**, secrétaire d'Etat: Le partenariat de la Belgique a en effet été annoncé en septembre 2002. Le PFCB est une initiative américaine et présente des caractéristiques spécifiquement américaines. Des fonds importants sont injectés mais ils s'accompagnent d'un pilotage très ferme imposé d'en haut.

La Belgique dispose d'une connaissance et d'une expérience considérables en matière de sylviculture et de gestion forestière en Afrique centrale et surtout au Congo. Malgré la précarité du pays, le Congo possède toujours un institut pour la gestion naturelle qui fonctionne correctement. Outre les interventions purement sylvicoles, la gestion durable des forêts nécessite une bonne gestion, une certification, un contrôle, une conscientisation et une lutte contre la pauvreté. Pour cette raison, un partenariat est nécessaire avec les gouvernements des pays concernés, les pays donateurs, les entreprises sylvicoles, les ONG et la population locale. L'intention est d'ancrer le partenariat dans des initiatives et des institutions existantes. Nous tentons de trouver un équilibre entre la valeur économique du bois et le maintien de l'écosystème.

Nous devons insuffler une vie nouvelle à nos activités de sylviculture et de gestion forestière, qui ont perdu de leur importance durant les années 90. Ce partenariat constitue l'occasion idéale. Dans la note stratégique qui sera déposée au Parlement avant la dissolution, la biodiversité et la gestion forestière seront inscrites parmi les priorités majeures de notre politique environnementale.

Au moyen de ce partenariat, nous souhaitons réactiver notre

nieuw leven in te blazen in het kader van ons nieuw partnerschap met Congo. In het algemeen hebben wij – u kunt dat zien in de strategienota die eerstdaags, nog voor de ontbinding van de regering, in het Parlement zal worden ingediend – de biodiversiteit en het bosbeheer zijn als twee prioriteiten van onze milieustrategie ingeschreven. Een aantal initiatieven in diverse landen staan trouwens in dat teken.

Welke initiatieven kunnen wij inbrengen in dat partnerschap? In de eerste plaats hebben wij met WWF International een overeenkomst gesloten en bereiden wij een belangrijk project voor ter ondersteuning van duurzaam beheer en behoud van bosecosystemen in de DRC. Dat moet in de tweede helft van dit jaar ingaan. Wij hebben daarvoor een begroting van 1,75 miljoen euro uitgetrokken voor de jaren 2003 tot 2007. Dat is ook letterlijk zo in de begrotingswet ingeschreven. Samen met Unesco steunen wij een aantal initiatieven die daarvan ook deel zullen uitmaken. Ik verwijs naar L'école régionale d'aménagement et de gestion intégrée des Forêts Tropicales – een instituut voor opleiding in Kinshasa – en steun aan basisgemeenschappen, een programma dat we enkele jaren geleden met Unesco zijn beginnen steunen, maar dat natuurlijk veel heeft geleden onder de oorlogssituatie. Ik meen dat wij hierover al eens hebben gesproken.

In het kader van de samenwerking met het Koninklijk Museum van Tervuren steunen we – in het kader van een meerjarenovereenkomst – het Afrikaans Informatiecentrum voor Biodiversiteit, waar het echt de bedoeling is met Afrikaanse instituten samen te werken voor het informatiebeheer. We steunen in het kader van dat raamakkoord het onderzoeksproject over de biologie van de Centraal-Afrikaanse wouden en het instellen van een documentatiecentrum over landbouw en bosbouw in het Congo-bekken.

Met de Wereldbank steunen wij inderdaad een regionaal programma voor het beheer van milieu-informatie in Centraal-Afrika en technische bijstand aan het bevoegde ministerie in de Democratische Republiek Congo.

Ten slotte lopen er nog nevenactiviteiten zoals met UNEP, een programma over controle op het illegaal stropen van olifanten en een onderzoeksproject naar de mogelijkheden tot de commercialisering van niet-houtproducten, woudproducten die niet uit hout bestaan – non timber forest products.

Op uw tweede vraag kan ik het volgende antwoorden. De Democratische Republiek Congo heeft op 29 augustus 2002 een nieuwe boswet uitgevaardigd, bedoeld zowel als een manier om de economische aspecten van bosbouw te reglementeren als om de duurzaamheid in te bouwen. Een nationaal bosbouwplan zal moeten worden opgesteld. Dat zal gebeuren in samenwerking met de Wereldbank. Wij hebben aan de Wereldbank toegezegd om een expert op kosten van de Belgische ontwikkelingssamenwerking ter beschikking te stellen.

De Congolese regering heeft recentelijk ook een aantal maatregelen genomen, onder meer een moratorium op alle toewijzingen van bosbouwcontracten. Ik denk dat dit belangrijk is en het is ook wat in afspraak met de internationale gemeenschap. Er komt ook een

collaboration avec le Congo en matière de gestion forestière, qui s'est effritée dans les années 90. Quelles initiatives sont-elles en chantier? Nous préparons un projet avec le WWF pour soutenir la gestion et la préservation durables des écosystèmes forestiers au Congo. 1,75 millions d'euros ont été inscrits au budget à cet effet pour les années 2003 à 2007. En collaboration avec l'Unesco, nous soutenons plusieurs initiatives qui feront également partie de ce projet. Dans le cadre de la collaboration avec le Musée royal de Tervuren, nous soutenons notamment le centre d'information africain pour la biodiversité. Avec la Banque mondiale, nous appuyons un programme régional pour la gestion des informations relatives à l'environnement en Afrique centrale et l'assistance technique au ministère compétent en République démocratique du Congo. Enfin, il y a également des projets connexes comme la commercialisation de produits forestiers non ligneux.

La République démocratique du Congo a adopté en août 2002 une nouvelle loi relative aux forêts, en vue de réglementer les aspects économiques de la sylviculture et d'intégrer des objectifs de durabilité. Un plan national de sylviculture sera élaboré en collaboration avec la Banque mondiale. A cet effet, la Belgique mettra un expert à la disposition de la RDC. Par ailleurs, le gouvernement congolais a institué un moratoire sur toutes les adjudications de contrats sylvicoles.

Dans le cadre du plan d'action de la CdP-6, la Belgique soutient une quinzaine de pays africains dans la création de leur système de mécanismes d'échange et d'informations, en exécution de la convention sur la biodiversité. En 2002 et en 2003, nous avons chaque fois dégagé 328.000 euros

herziening van de lijst van de al geregistreerde bosbouwcontracten en een aantal bosbouwconcessies worden ingetrokken die in woelige omstandigheden en niet altijd even transparant waren verleend.

De Belgische bijdrage aan de uitvoering van het actieplan van COP 6 omvat alvast, ten eerste, het volgende. Samen met het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen (KBIN) steunen wij tot nu toe ongeveer vijftien Afrikaanse landen met de oprichting van hun clearing housesysteem. Dat is een uitwisselingswet in het kader van het verdrag betreffende de Biodiversiteit. Tegenwoordig gaat dat via het internet. Wij steunen het secretariaat van het verdrag inzake de Biodiversiteit voor de uitvoering in de ontwikkelingslanden van hun goedgekeurde programma. In 2002 en 2003 hebben wij daarvoor telkens 328.000 euro uitgetrokken.

Dit kwam bovenop onze regelmatige core-bijdrage.

Sommige van die acties zijn ook coherent met het actieplan of passen in het actieplan dat is goedgekeurd door COP 6 en dat slaat nu eigenlijk op wat ik ging zeggen over onze jaarlijkse bijdrage aan het Global Environmental Facility, de GEV: 10,5 miljoen euro per jaar, recent nog aanzienlijk verhoogd. Dan is er nog onze bijdrage aan UNEP, specifiek voor zijn wereldwijde programma over de vervuiling van het marine milieu vanuit het land, wat ook een verwant thema is, zeker in verband met bosbouw. Ten slotte hebben we met een aantal Belgische universiteiten samenwerkingsprogramma's in deze sfeer en steunen we vanzelfsprekend met ruim 3 miljoen euro per jaar de CGIAR. Dat zijn internationale onderzoeksprogramma's inzake landbouw, waarbij wij vooral het aspect biodiversiteit trachten te bevorderen. Ons land is trouwens de zetel in de KUL van de internationale referentiecollectie inzake bananensoorten en types, met name het instituut van professor Spellinck. Ik denk dat dit, voorzitter, de vragen beantwoordt.

01.03 Leen Laenens (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de voorzitter, het belangrijkste dat ik onthoud en dit in tegenstelling tot de manier waarop Amerika tot zijn partnerships toetreedt, is dat het accent wordt gelegd op de verankering in de instituten en vooral de correcte wetgeving. Ik vind het ook heel positief te horen dat er een moratorium is opgesteld, want heel de discussie van de VN-rapporten over illegale grondstoffenroof moet je eerst beginnen met stopzetten en te kijken hoe we dat anders kunnen aanpakken. Zeker gezien de omstandigheden is dit een positief gegeven voor Congo.

Ten slotte had ik nog even willen verwijzen naar een schrijven dat op 12 november aan de eerste minister gericht is met kopie naar alle betrokken ministers, van een consortium van 5 NGO's die zich verenigd hebben in de strijd tegen illegale houtkap. Ik veronderstel dat zij ondertussen antwoord gekregen hebben, maar anders denk ik dat hetgeen hier gezegd is, ook een belangrijke bijdrage is vanuit Ontwikkelingssamenwerking in dat kader. Datzelfde consortium heeft in februari een zeer interessante studiedag georganiseerd. Een van de dingen die daar werden voorgesteld was een memorandum van understanding dat de Engelse ontwikkelingssamenwerking opgestart heeft met Indonesië, precies om iedere keer als er bilateraal programma's worden afgesproken, om een specifiek hoofdstuk te wijden aan de manier waarop illegale houtkap kan worden

pour soutenir la mise en œuvre des programmes adoptés dans le cadre de cette convention. Notre contribution annuelle au Fonds mondial pour la protection de l'environnement se monte à 10,5 millions d'euros par an.

01.03 Leen Laenens (AGALEV-ECOLO): Je me félicite de ce que l'accent soit mis sur l'ancrage dans les instituts et sur la nécessité d'une législation correcte. Je suis heureuse d'entendre que les permis d'exploiter font l'objet d'un moratoire, de sorte qu'il est mis fin au pillage des matières premières.

Cinq ONG se sont réunies en un consortium pour lutter contre l'abattage illégal. Elles ont organisé une très intéressante journée d'étude en février. Il y a été proposé, chaque fois qu'il est convenu de programmes bilatéraux, de consacrer un chapitre spécifique sur la manière dont peut être appréhendé l'abattage illégal. J'espère que nous pourrions encore examiner la

aangepakt. Hopelijk komen we toch nog tot de bespreking van de strategienota leefmilieu hier in de commissie, want dan kunnen we dat als een concreet voorbeeld inbrengen.

note stratégique Environnement
en commission et que nous
pourrons l'y approfondir.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 10.40 uur.
La réunion publique de commission est levée à 10.40 heures.*